

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Mrázkové a soudců JUDr. Pavla Vlacha a JUDr. Čestmíra Slaného v právní věci

žalobce: **Ing. [Jméno] [Příjmení]**, narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem Mgr. Pavlem Černým
sídlem Údolní 567/33, Brno

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo zdravotnictví**
sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2

o zadostiučinění nemajetkové újmy,

k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 20. 5. 2025, č. j. 45 C 90/2019-299,

takto:

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích o věci samé **potvrzuje** a ve výroku o nákladech řízení se **mění** jen tak, že jejich výše činí 147 563 Kč, jinak se i v tomto výroku **potvrzuje**.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované zaplatit žalobci částku 150 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75% ročně od 6. 3. 2019 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I), zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal na žalované zaplacení částky 350 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75% ročně od 6. 3. 2019 do zaplacení (výrok II), a uložil žalované zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 139 334,83 Kč rovněž do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok III).

2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce domáhal na žalované zaplacení částky 500 000 Kč s příslušenstvím jako zadostiučinění nemajetkové újmy, která mu měla vzniknout v důsledku rozhodnutí **Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje (dále i jen „krajská hygienická stanice“ či „správní orgán“)** o tzv. **hlukové výjimce ze dne 11. 4. 2016, č. j. KHSKM 15855/2016/BM/HOK, zrušeného k jím podané žalobě rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 22. 6. 2018, č. j. 29 A 85/2016-171, a tedy rozhodnutí nezákonného ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále i jen „OdpŠk“)**. Újma má spočívat v **negativních důsledcích vystavení žalobce a jeho rodiny (xxx xxx) hluku přesahujícím nejvyšší přípustné hygienické limity v místě jeho shora uvedeného bydliště v xxx, jehož zdrojem je silnice II. třídy II/602, u které žalobce s rodinou bydlí.**
3. **Soud prvního stupně ve věci rozhodl – svým v pořadí třetím rozsudkem – poté,** co byly jeho dva předchozí (zamítavé) rozsudky ze dne 5. 3. 2021, č. j. 45 C 90/2019-73, a ze dne 11. 11. 2022, č. j. 45 C 90/2019-159, postupně zrušeny v prvním případě rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2022, sp. zn. 30 Cdo 1339/2022, publikovaným pod č. 33/2023 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 33/2023“), jímž byl zrušen (ve vztahu k žalobci, dovolání xxx, původní spolužalobkyně Bc. [Osoba 1], bylo naopak odmítnuto) i v pořadí první potvrzující rozsudek Městského soudu v Praze jako soudu odvolacího (dále jen „odvolací soud“) ze dne 19. 11. 2021, sp. zn. 13 Co 230/2021, a v druhém případě nálezem Ústavního soudu ze dne 23. 1. 2025, sp. zn. I. ÚS 818/24, jímž byly zrušeny i v pořadí druhý potvrzující rozsudek odvolacího soudu ze dne 12. 4. 2023, sp. zn. 13 Co 41/2023, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2023, sp. zn. 30 Cdo 3211/2023, o odmítnutí proti němu žalobcem podaného dovolání.
4. Soud prvního stupně vyšel v řízení následujícím po kasačním zásahu Ústavního soudu zejm. z následujících skutkových zjištění.
5. Rozhodnutím **ze dne 11. 4. 2016, č. j. KHSKM 15855/2016/BM/HOK,** udělila krajská hygienická stanice časově omezené povolení pro provoz zdroje hluku „silnice II/602 – ulice Jihlavská a Pražská v Brně a ulice Jihlavská v Troubsku“, a to na dobu do 30. 12. 2020. Rozhodla tak v řízení o tzv. hlukové výjimce, vedeném podle § 31 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, k žádosti Správy a údržby silnic Jihomoravského kraje, příspěvkové organizace (dále jen „správce komunikace“). V minulosti krajská hygienická stanice vyhověla obdobným žádostem správce komunikace ve vztahu k témuž zdroji hluku rozhodnutími ze dne 25. 5. 2006, č. j. 8600/2006/BM/HOK/FA, na dobu do 31. 5. 2011 (v bodu 8 odůvodnění napadeného rozsudku uvedeno nesprávně – a znovu, stejně jako v předchozím rozsudku soudu prvního stupně – 31. 12. 2015; pozn. odvolacího soudu), a ze dne 15. 11. 2010, č. j. 9934/2010/BM/HOK, na dobu do 31. 12. 2015. Žalobce, vlastník a obyvatel rodinného domu v přímém sousedství hlukovou výjimkou dotčené komunikace, podal proti rozhodnutí krajské hygienické stanice o v pořadí třetí hlukové výjimce správní žalobu, k níž Krajský soud v Brně rozsudkem **ze dne 22. 6. 2018, č. j. 29 A 85/2016-171, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému správnímu orgánu k dalšímu řízení** zejm. s tím, že tento v řízení nedodržel své povinnosti v oblasti ochrany veřejného zdraví, svým postupem porušil zásady vydávání rozhodnutí v souladu s veřejným zájmem a dostatečného zjišťování skutkového stavu bez důvodných pochybností, protože se má v rámci případného vydání další hlukové výjimky podrobně vypořádat s oběma podmínkami pro její vydání předvídanými v ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., s ohledem na podstatu tohoto institutu a s ambicí pro stanovení a vynucení skutečně efektivních opatření, která povedou ke snížení hlukové zátěže, jsa k tomuto účelu podle krajského soudu vybaven i příslušnými pravomocemi sankčního charakteru. Správním orgánem proti rozsudku krajského soudu podaná kasační stížnost byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2019, č. j. 7 As 308/2018-31. Krajská hygienická stanice po zrušení

rozhodnutí ze dne 11. 4. 2016 o žádosti správce komunikace přes uplynutí řady let znovu nerozhodla, provoz dopravy přitom v místě (nejen žalobcova bydliště, ale i v širším okolí) působí setrvale (dlouhá léta – již podle hlukové studie z roku 2005) zvýšený (hygienické limity stanovené pro chráněné venkovní i vnitřní prostory staveb překračující) hluk ve všech denních režimech (tj. v denní i noční dobu).

6. Dále vzal soud prvního stupně za prokázané, že žalobce koupil dům, v němž s rodinou bydlí, v roce 2004, kdy ještě nebyla dostupná žádná objektivní hluková měření, byl si vědom obecné hlučnosti místa, nicméně předpokládal, že akustické podmínky odpovídají normám a současně se spolehl na informaci obdrženu na místním úřadě, že hluk bude v dohledné době (do roku 2011) řešen výstavbou obchvatu, k čemuž však nedošlo, a to dosud. Po koupi domu žalobce realizoval půdní vestavbu tří obytných místností, chodby, komory a koupelny, zkolaudovanou v roce 2007. Vlivem těžké kamionové dopravy docházelo k pravidelnému rušení jeho spánku (i několikrát za hodinu), nejsilněji se problém projevoval v letních měsících, kdy kvůli vedru nebylo možné mít zavřená okna, pokusy o větrání vedly k pronikání hluku do obytných prostor a k opakovanému nočnímu buzení, někdy i více než dvacetkrát za noc. Uvedené se dlouhodobě promítalo do žalobcova psychického i fyzického stavu, kdy trpěl nevyspalostí, zhoršenou koncentrací a vyčerpaností, obtíže byly prohlubovány i tím, že žalobce pracoval (stejně jako xxx) zčásti z domova (home office) a že se po určitou dobu v domě staral o xxx, které hlukový stres rovněž působil potíže, žalobce pak nemohl „použít ochranu vlastního sluchu“ (tj. – zjevně – spát se sluchátky či špunty v uších), jelikož musel být nepřetržitě připraven reagovat na případné xxx potřeby. Situace se dostala až tak daleko, že v některých zvláště exponovaných situacích (školní zkoušky xxx) se žalobce s rodinou raději přemístili do hotelu nebo ke známým, aby si odpočinuli od hluku, vyspali se a děti nebyly rušeny v přípravě. Nečinností veřejné správy byl žalobce posléze donucen řešit situaci sám (koupí a montáží vzduchotechniky a nových oken), k čemuž přistoupil v letech 2022/2023 za vynaložení značných finančních nákladů (řádově statisíce Kč), dříve nebyl schopen tuto investici realizovat, protože na to neměl, řešil jiné finanční potřeby (mj. placení hypotéky).
7. Uvedená zjištění soud prvního stupně právně posoudil podle § 1 odst. 1, § 2, § 3, § 5 a § 7 odst. 1 OdpŠk), jež citoval a shledal, že předmětné rozhodnutí krajské hygienické stanice ze dne 11. 4. 2016 je vzhledem k jeho zrušení ve správním soudnictví nezákonným rozhodnutím (pak ale bylo namíste citovat rovněž § 8 odst. 1 OdpŠk – poznámka odvolacího soudu) a že žalobce nevyklučuje z práva žádat odškodnění skutečnost, že nebyl účastníkem správního řízení, z něž nezákonné rozhodnutí vzešlo, pokud bez ohledu na to uspěl s podanou správní žalobou; potud byl soud prvního stupně vázán právním názorem vysloveným v R 33/2023. Vázán rovněž nálezem Ústavního soudu ze dne 23. 1. 2025, sp. zn. I. ÚS 818/24, dále soud prvního stupně uzavřel, že žalobci vznikla v příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím, konzervujícím (ve výsledku protiprávně) v místě žalobcova bydliště přítomnost nadlimitního hluku bez nutnosti přijetí nápravných opatření, předpokládaných přitom již dvěma předchozími hlukovými výjimkami, nemajetková újma záležející ve snížení kvality jeho života (ve sféře osobní, rodinné i pracovní), jejímž spravedlivým odškodněním je peněžitá satisfakce. Dání morálního zadostiučinění se soudu prvního stupně nejevilo být dostačující již vzhledem k dlouhodobosti působení nadlimitního hluku „v době platnosti nezákonné výjimky, a to i navzdory tomu, že takové výjimky byly správními soudy následně zrušeny“ (zrušena však byla jen jedna výjimka, platící od svého vydání do zrušení správním soudem zhruba dva roky; pozn. odvolacího soudu – k tomu dále viz níže), jakož i proto, že žalobce byl nakonec nečinností veřejné správy donucen přijmout opatření ve vlastní režii.
8. Po porovnání žalobcovy věci s jinými odškodňovacími případy jak vnitrostátními, tak řešenými Evropským soudem pro lidská práva (dále jen „ESLP“), shrnutými v bodech 46 až 51 odůvodnění napadeného rozsudku, soud prvního stupně dále dovodil, že adekvátní odškodnění žalobci vzniklé újmy představuje částka 150 000 Kč. V této souvislosti na jednu stranu akcentoval, že „protiprávní

stav byl tolerován minimálně po dobu platnosti třetí výjimky, tzn. cca 2016–2020, přičemž nadlimitní hluková zátěž byla v lokalitě prokazatelná již od roku 2005, což svědčí o dlouhodobém selhání veřejné moci“, na stranu druhou však poznamenal, že žalobce koupil dům již v době, „kdy byly dopravní stavby v lokalitě funkční“ (a tedy zde již byl – zjevně – hluk; pozn. odvolacího soudu), a tedy v jeho případě nešlo o zásah do pokojného stavu, tak jako v případech řešených ESLP, ale o „prodloužení dlouhodobě neřešeného a právně vadného stavu“, do nějž tedy takto žalobce vstoupil v důsledku vlastního rozhodnutí o koupi domu. Výše přiznaného odškodnění nicméně podle soudu prvního stupně přesto přesahuje judikatorní standard ESLP, ustavený jeho rozsudky ve věcech López Ostra proti Španělsku, Moreno Gómez proti Španělsku a Cuenca Zarzoso proti Španělsku. Nedosahuje-li výše žalobcova odškodnění satisfakce přiznané v dalších rozsudcích ESLP (Deés proti Maďarsku, Kapa proti Polsku), je tomu tak podle soudu prvního stupně proto, že šlo oproti žalobcově věci o závažnější případy.

9. Z uvedených důvodů soud prvního stupně uložil žalované zaplatit žalobci právě částku 150 000 Kč, a to spolu s úroky z prodlení v zákonné výši od 6. 3. 2019 do zaplacení (aniž by přiznání příslušenství právě od tohoto data odůvodnil – pozn. odvolacího soudu), a ve zbytku žalobu zamítl jako nedůvodnou.
10. O náhradě nákladů řízení soud prvního stupně rozhodl s odkazem na § 142 odst. 1 o. s. ř. a vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), podle nichž přiznal v řízení plně úspěšnému žalobci (podle soudu prvního stupně) plnou náhradu nákladů řízení sestávajících ze zaplacených soudních poplatků a nákladů žalobcova zastoupení advokátem za jím v řízení účelně provedené úkony právní služby. Mezi ně soud prvního stupně nezahrnul doplnění žaloby podáním ze dne 12. 12. 2019 a doplnění odvolání podáním ze dne 4. 4. 2023 s tím, že jak žalobu, tak odvolání lze honorovat pouze jednou, bez ohledu na počet jejich doplnění, a dále i dva úkony právní služby vykonané žalobcovým zástupcem v řízení o ústavní stížnosti (podání stížnosti a sepis repliky), maje řízení před Ústavním soudem za nákladově samostatné a poukazuje v tomto ohledu na § 62 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu.
11. Žalobce napadl rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku o věci samé a výslovně rovněž i ve výroku nákladovém včasným a přípustným odvoláním. V něm nesouhlasil s důvody, které vedly soud prvního stupně ke stanovení výše odškodnění jen částkou 150 000 Kč, maje ji (proto) za nepřiměřeně nízkou, a zpochybnil rovněž správnost úvah soudu prvního stupně o nemožnosti honorovat jím uvedené čtyři úkony právní služby vykonané žalobcovým advokátem.
12. K věci samé žalobce v odvolání předně uvedl, že mu soud prvního stupně při stanovení výše odškodnění nesprávně přičetl k tíži fakt nabytí domu v místě, v němž se již v té době nacházel předmětný zdroj hluku. Uvedená úvaha je podle žalobce nesprávná již od základu. Skutečnost, že se nemovitost určená k bydlení nachází u dopravní stavby, sama o sobě neznamená, že by měl její vlastník očekávat (být srozuměn) a považovat za standard, že bude vystaven nadlimitnímu hluku, *nota bene* je-li tento limit pro hluk z pozemních komunikací významně vyšší než pro hluk z jiných zdrojů, což specifické okolnosti komunikací jako zdroje hluku podle žalobce již samo o sobě dostatečně zohledňuje. Soud prvního si v tomto ohledu nadto protičeří, pokud zjišťuje (potud správně), že první hlukové měření proběhlo v místě až v roce 2005, a tedy po nabytí domu žalobcem. Žalobce byl v legitimním očekávání, že hlukové limity v místě „jsou nebo v krátké době budou dodržovány“. Za zcela evidentní pak považuje úsudek, že pokud by v roce 2004 býval tušil, co se bude v místě jeho bydliště dalších dvacet let odehrávat, tj. že bude vystaven nadlimitnímu hluku, že bude trpět pravidelným nočním buzením, narušením pracovní koncentrace, zdravotními obtížemi svými i členů rodiny a celkovým zhoršením kvality života, a že navíc bude nucen investovat statisíce korun z vlastních prostředků do protihlukových opatření, která měla být zajištěna orgány veřejné moci, nikdy by dům nekoupil. I kdyby bylo žalobci v době koupě známo,

že dochází k překračování hlukových limitů (jakože nebylo), nemění to podle jeho přesvědčení nic na tom, že legitimně očekával, že stát bude důsledně vynucovat právní předpisy, které sám stanovil, tj. že tento protiprávní stav bude brzy napraven, a tedy by tato jeho (případná) vědomost nebyla okolností přitěžující jemu, jak s ní naložil soud prvního stupně, ale naopak státu, dlouhodobě selhávajícímu v ochraně základních práv občanů.

13. Dále žalobce vytkl soudu prvního stupně, že při určení výše zadostiučinění opominul vzít do úvahy čtyři právně významné skutečnosti.
14. První z nich je podle žalobce představována faktem, že nemajetková újma nevznikala jen jemu, ale rovněž i jeho xxx a nezletilým xxx. Má za to, že z předchozích rozhodnutí soudů ve věci vyplývá, že se odškodnění mohou tyto rodinní příslušníci domáhat jen jeho prostřednictvím, opačný výklad má žalobce za rozporný s právem na soudní ochranu a článkem 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Již z uvedeného důvodu by mělo být soudem prvního stupně přiznané odškodnění navýšeno, na jednoho člena žalobcovy rodinné domácnosti totiž připadá aktuálně jen 37 500 Kč, což je „z hlediska relevantní judikatury zcela nepřiměřeně nízká částka“. Bez ohledu na to vznik újmy rovněž xxx a xxx prohluboval míru újmy pocíťované žalobcem samotným; k tomu žalobce uvedl, že „musel dlouhodobě pozorovat, jak nadlimitní hluk negativně ovlivňuje zdraví a kvalitu života jeho xxx, což představuje zvláštní formu psychické zátěže nad rámec újmy, kterou sám přímo pocíťoval“. Na podporu této své odvolací argumentace pak žalobce poukázal i na to, že veškeré litigační a další náklady byly vždy hrazeny ze společného jmění manželů, pročež i odškodnění nemajetkové újmy bude společným příjmem.
15. Za druhé soud prvního stupně opomněl, namítá žalobce dále, zohlednit mimořádnost jeho frustrace ze systémového selhání orgánů veřejné správy, kdy žalobce nebyl vystaven pouze nadlimitnímu hluku, ale musel čelit dlouholeté nečinnosti orgánů veřejné moci, které se zříkaly své odpovědnosti. To podle žalobce představuje samostatný aspekt nemajetkové újmy, pro který mělo být odškodnění dále navýšeno.
16. Třetí soudem prvního stupně nedostatečně zohledněnou skutečností je extrémní délka trvání protiprávního stavu, kterou soud prvního stupně sice správně zjišťuje, do právních úvah o výši odškodnění ji však patřičně nepromítá. Soud prvního stupně měl podle žalobce při stanovení výše odškodnění vzít v potaz, že byl v době vydání třetí výjimky „již více než desetiletí vyčerpán předchozími nezákonnými výjimkami a neřešením situace“, což významně zvyšovalo intenzitu újmy způsobené mu třetí výjimkou. Tu žalobce kvalifikuje jako jeden z „článků řetězce systémového selhávání státu“.
17. Konečně (za čtvrté) vytkl žalobce soudu prvního stupně nerefluktování prodlužující se délky samotného odškodňovacího řízení, zahájeného již v roce 2019 a takto umocňujícího míru jeho frustrace.
18. Nesprávnými shledává žalobce rovněž i úvahy soudu prvního stupně srovnávající jeho případ s jinými odškodňovacími případy, a to předně již potud, že soud prvního stupně dezinterpretuje obsah některých rozhodnutí ESLP, jde-li o výši tam přiznaného odškodnění; tak v případě rozsudku ve věci López Ostra proti Španělsku nečinilo odškodnění soudem prvního stupně uvedených 3 884 EUR, ale cca 24 000 EUR (jakkoliv v tom byla zahrnuta i majetková újma), v případě rozsudku ve věci Kapa a ostatní proti Polsku pak nešlo o soudem prvního stupně uváděných 5 000 EUR, ale o 10 000 EUR pro každého ze stěžovatelů. Žalobce nesouhlasí s tím, že by ve věci Kapa proti Polsku šlo o závažnější případ oproti jeho věci, trval-li zásah do rodinného života stěžovatelů jen 2,5 roku. V dalších věcech (Moreno Gómez, Cuenca Zarzoso), v nichž činilo odškodnění soudem prvního stupně správně uvedených 3 884 EUR, šlo o obtěžování poškozených

nadlimitním hlukem z barů, a to toliko po část noci a pouze o svátcích a víkendech, což nelze srovnat s dopravním hlukem (nepřetržitým, zahrnujícím nízkofrekvenční složky z těžké nákladní dopravy a majícím jiné spektrální vlastnosti), jemuž byl (je) vystaven žalobce. Nicméně v případě další takřkajíc „barové věci“ rozhodované ESLP (Oluić proti Chorvatsku) činila výše odškodnění již 15 000 EUR, což je podstatně více, než žalobci přiznaných 150 000 Kč, přitom šlo o obtěžování hlukem po dobu 8 let, což je méně, než po jak dlouhou dobu byl nadlimitnímu hluku vystaven žalobce se svou rodinou. Vyššímu než soudem prvního stupně přiznanému odškodnění podle žalobce přisvědčuje i posouzení případu rozhodnutého rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 10. 11. 2023, sp. zn. 40 C 81/2011, který nabyl právní moci ve spojení s rozsudkem odvolacího soudu ze dne 25. 6. 2024, sp. zn. 35 Co 115/2024, a jímž bylo poškozenému přiřknuto odškodnění nemajetkové újmy částkou 600 000 Kč z primárního důvodu snížení kvality bydlení (oproti tomu žalobce je podle svého přesvědčení poškozen šířeji).

19. Pokud jde o nákladový výrok napadeného rozsudku, žalobce má za to, že k nehonorování dotčených čtyř úkonů právní služby nebyl žádný relevantní důvod. Učinění dvou doplňujících podání v nalézacím řízení bylo opodstatněno složitostí a specifícností v tuzemské judikatuře dosud neřešené věci, mající tak precedenční charakter a zaznamenávající nadto zásadní obraty v rozhodování, pročež nemůže obstát paušální požadavek soudu prvního stupně na předložení uceleného stanoviska v té které fázi řízení hned „napoprvé“, resp. v jediném podání. V případě úkonů právní služby vykonaných žalobcovým advokátem v řízení o ústavní stížnosti pak dle žalobcova názoru svědčí jejich nákladovému zohlednění v nalézacím řízení ta okolnost, že je Ústavní soud standardně nepřiznává (tak jako i zde) a že šlo o úkony klíčové pro výsledek sporu.
20. Proto žalobce navrhl, aby odvolací soud změnil napadený rozsudek v zamítavém výroku tak, tak, že žalobě (zcela) vyhová.
21. Žalovaná s odvoláním nesouhlasila, považujíc v intencích závěrů ve věci vydaného ústavního nálezů napadený rozsudek za věcně správný, těmto závěrům odpovídající, jakkoliv žalovaná plně nesdílí důvody napadeného rozsudku, uvádí-li soud prvního stupně, že výjimkou nastolený protiprávní stav trval do roku 2020. Tento úsudek přitom nemůže obstát, byla-li výjimka zrušena soudním rozhodnutím již dne 22. 6. 2018. Žalobcem v odvolání snášené důvody pro navýšení odškodnění žalovaná odmítá, tvrzené vystavení nadlimitnímu hluku po dobu 20 let je vzhledem k době platnosti nezákonné výjimky bez významu, tato navíc umožnila překračovat stanovené hlukové limity toliko v chráněném venkovním prostoru staveb, nikoliv však v chráněném vnitřním prostoru staveb. Neuspěla-li žalobcova xxx s vlastní žalobou, nemůže se žalobce domáhat toho, aby byla odškodněna jeho prostřednictvím. Podle žalované nelze pochybovat ani o tom, že žalobci „musela či měla“ být známa hluková situace v místě již v době koupě domu, byť jen „toliko prohlídkou místa a poslechem“.
22. Proto žalovaná navrhl, aby odvolací soud potvrdil napadený rozsudek v odvoláním dotčených výrocích (zamítavém a nákladovém) jako věcně správný.
23. Předem odvolacího přezkumu odvolací soud připomíná okolnost prezentovanou účastníkům v zájmu nepřekvapivosti svého postupu a rozhodnutí již při odvolacím jednání, a to sice, že podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu [rozsudek ze dne 19. 11. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3850/2014, uveřejněný pod č. 37/2015 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 37/2015“), proti němuž podaná ústavní stížnost byla odmítnuta usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2015, sp. zn. III. ÚS 373/15] představuje ustanovení § 31a odst. 2 OdpŠk, jež je hmotněprávní oporou žalobci přiznaného odškodnění (jakkoliv je soud prvního stupně necituje), způsob vypořádání vztahu mezi účastníky, který vyplývá z právního předpisu. Odvolací soud tudíž není vázán mezemi odvolání, což znamená, že bez ohledu na to, který z účastníků a v jakém rozsahu napadne odvoláním

rozsudek soudu prvního stupně, nemohou ani dílčí výroky o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění nabýt samostatně právní moci a vykonatelnosti. Výsledkem jiného postupu by totiž mohlo být pravomocné rozhodnutí vypořádávající právní vztahy mezi účastníky jinak, než jak vyplývá z právního předpisu (§ 31a OdpŠk, resp. jeho ustáleného judikatorního výkladu). O tom, že uvedené závěry nebyly v judikatuře překonány, svědčí např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 21025, sp. zn. 30 Cdo 1575/2025.

24. Z uvedeného plyne, že odvolání žalobce proti zamítavému výroku napadeného rozsudku otevřelo k odvolacímu přezkumu i jeho výrok vyhovující. Ten by totiž nemohl obstát za situace, kdy by odvolací soud dospěl k závěru, že je právní vztahy mezi účastníky namíste v souladu s právním předpisem vypořádat jinak než dáním peněžitého zadostiučinění.

25. K takovému závěru nicméně odvolací soud po přezkoumání rozsudku soudu prvního stupně včetně předcházejícího řízení (§ 212, § 212a o. s. ř.) z podnětu žalobcova odvolání nedospěl, maje za to, že soud prvního stupně správně zjistil skutkový stav věci a zásadně nepochybil ani při jejím právním posouzení, aplikuje sice neúplně citovaná (již zmíněná absence § 8 odst. 1 a § 31a odst. 1, 2 OdpŠk), ve výsledku však v závěrech rozsudku zřetelně reflektovaná ustanovení správně určené (na věc doléhající) právní normy (zákona č. 82/1998 Sb.). Soud prvního správně akcentoval i význam porovnání poměrů dané věci s jinými k tomu vhodnými odškodňovacími případy, jsou-li jaké, požadovaného judikaturou Nejvyššího soudu (rozsudek ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněný pod číslem 67/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek) explicitně sice pro situace odškodňování újem způsobených nedůvodným trestním stíháním, žádoucího však nepochybně obecně, tedy i v případech zadostiučinění újem způsobených jinými rozhodnutími (než usneseními o zahájení trestního stíhání).

26. Soud prvního tak předně zcela správně kvalifikoval rozhodnutí krajské hygienické stanice **ze dne 11. 4. 2016 jako nezákonné rozhodnutí. Vázán důvody již opakovaně zmíněného ústavního nálezu dále nemohl dovodit jinak, než že mezi tímto rozhodnutím a žalobcem tvrzenou nemajetkovou újmou je dán vztah příčinné souvislosti, a odvolací soud nemá co vytknout ani jeho úsudku (žalovanou ostatně nezpochybovanému) v otázce vzniku újmy (zústavené Ústavním soudem obecným soudům v dalším řízení k řešení), shledal-li, že žalobci jím líčená nemajetková újma vznikla a že její povaha a okolnosti jejího vzniku svědčí odškodnění v penězích.** Z práva na něj žalobce, jak již bylo v řízení rovněž závazně určeno, nevylučuje jeho neúčastenství ve správním řízení skončeném vydáním nezákonného rozhodnutí. Rovněž soudem prvního stupně provedené určení adekvátní výše odškodnění právě částkou 150 000 Kč ob stojí jako správné, k čemuž odvolací soud nad rámec důvodů napadeného rozsudku, odkazuje předně na ně, konstatuje, a to zejm. s přihlédnutím k žalobcovým odvolacím námitkám, následující.

27. Odvolací soud – předně – nemůže nepřítakat žalobci v argumentaci, že – a proč – mu nelze klást k tíži fakt jistě dobrovolné koupě nemovitosti v na první pohled (či „poslech“) rušnější lokalitě (nebot' přímo u frekventované silnice), jak je shrnuta shora pod bodem 12 odůvodnění tohoto rozsudku, tuto argumentaci považuje za plausibilní a nemá důvodu se s ní neztotožnit. Žalobci nicméně nelze přisvědčit v tom, že by mu snad soud prvního stupně uvedenou okolnost k tíži skutečně kladl, že by právě proto stanovil výši odškodnění „jen“ částkou 150 000 Kč, resp. že by odškodnění proto snižoval; nic takového dle odvolacího soudu z napadeného rozsudku ne plyne. Zmiňuje-li soud prvního stupně tuto okolnost v důvodech rozsudku při srovnání s poměry „hlukových věcí“ posuzovaných Evropským soudem pro lidská práva, činí tak opodstatněně, nebot' ve všech těchto věcech, bez ohledu na distinkce ve výši odškodnění, šlo o případy uživatelů nemovitostí – starousedlíků, konfrontovaných s razantní změnou hlukových poměrů v místech jejich bydliště ze stavu pro ně (zřetelně) zásadně uspokojivého do stavu neúměrně obtěžujícího (a proto ESLP odškodňovaného), což však, jak soud prvního stupně správně vystihl,

není a nemůže být žalobcův případ. Že by však soud prvního stupně přiznal žalobci vyšší odškodnění, pokud by byl rovněž starousedlíkem, se z napadeného rozsudku nepodává.

28. Stejně tak podle názoru odvolacího soudu není možné soudu prvního stupně důvodně vytýkat, že by zcela odhlédl od faktu, že nadlimitní hlukové expozici „kryté“ nezákonnou hlukovou výjimkou byli kromě žalobce vystaveni i členové jeho rodiny. Z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné (srov. jeho body 58 až 60), že soud prvního stupně opakovaně uvažuje snížení kvality života celé žalobcovy rodiny, nikoliv jen žalobce samotného, uvedenou okolnost zřetelně vnímá jako prvek spoluurčující povahu a míru žalobcovy újmy. Na druhou stranu má-li žalobce za to, že z předchozích soudních rozhodnutí v této věci plyne závěr o odškodnitelnosti újmy působené jeho rodinným příslušníkům jeho prostřednictvím, pak odvolací soud zastává názor, že nic takového z nich dovodit nelze, odkázat lze v této souvislosti na podrobný výklad v R 33/2023. Aproboval-li zde odvolací soud závěr o absenci věcné legitimace žalobcovy xxx k požadovanému (původně spolu s žalobcem žalovanému) odškodnění z důvodu nepodání správní žaloby (rovněž i její osobou, pak je zcela zjevné, že žalobcem v odvolání provedené „přepočítání“ napadeným rozsudkem přisouzené částky na jednotlivé členy jeho rodiny je nepřipadné, žalobcově xxx žádný nárok nespovídá, úvahy o jejím odškodnění být „jen“ žalobcovým prostřednictvím nejsou namístě, což platí i o žalobcových dětech, neboť ani ony nebyly účastníky řízení o správní žalobě. Žalobcem namítaný fakt hrazení právních služeb a dalších nákladů z prostředků spadajících do společného jmění manželů je z pohledu manželčiny ne/odškodnitelnosti bez významu, náhrada těchto prostředků předmětem řízení není. Správnost žalobcova úsudku, podle něž bude jemu přiznané odškodnění snad rovněž příjmem SJM, je s ohledem na znění ustanovení § 709 odst. 1 písm. c) o. z. („součástí společného jmění je to, čeho nabyl jeden z manželů nebo čeho nabyli oba manželé společně za trvání manželství, s výjimkou toho, co nabyl jeden z manželů jako náhradu nemajetkové újmy na svých přirozených právech) otázkou, pro souzenou věc však odpověď na ni rovněž postrádá jakoukoliv relevanci.

29. Stejný závěr platí rovněž i o žalobcem tvrzené mimořádnosti jeho frustrace z údajně systémového selhání orgánů veřejné správy; v této souvislosti je nutno připomenout, že odpovědnostním titulem v souzené věci je (zůstává) nezákonné rozhodnutí o hlukové výjimce umožňující provoz na rušné komunikaci v žalobcově sousedství v době od jeho vydání (duben 2016) do jeho zrušení správním soudem (červen 2018), a že dvě předchozí hlukové výjimky nebyly změněny či zrušeny pro nezákonnost, tj. odklizeny způsobem, který by je umožnil kvalifikovat jako nezákonná rozhodnutí ve smyslu § 8 OdpŠk a jimi „krytou“ dobu provozování předmětné komunikace („na výjimku“) jako období protiprávního stavu. Liknavost státu (krajské hygienické stanice) v době po zrušení nezákonného rozhodnutí je jistě zřejmá, tu nicméně soud prvního stupně při vystižení celkových poměrů odškodňované věci nepřehlédl. K reflektování žalobcem v odvolání obecně namítané prodlužující se doby odškodňovacího řízení nebyl ze strany soudu prvního stupně žádný prostor (a není ani ze strany soudu odvolacího soudu), a to již proto, že zde nebylo a není žádného návrhu, v němž by žalobce procesně projevil vůli, v čem by tato reflexe měla konkrétně spočívat.

30. Žalobci jistě lze přisvědčit v tom, že se soud prvního stupně dopustil dílčích nepřesností při reprodukci obsahu porovnávaných rozhodnutí ESLP, ani tyto nepřesnosti však podle odvolacího soudu nemění ničeho na tom, že soudem prvního stupně stanovené odškodnění (činící v přepočtu cca 6 000 EUR) se ve srovnání s těmito případy nejeví být neadekvátně nízkým, a proto neudržitelným. *Gros* žalobcovy „srovnávací“ argumentace tkví v akcentaci dlouhodobosti stavu, jemuž je vystaven již od koupi nemovitosti, tento zásadní argument však neobstojí, jak vyloženo pod bodem 29 odůvodnění shora, nezákonná hluková výjimka byla vydána v roce 2016, na protiprávnost předchozího stavu z ní dovozovat nelze, zrušena byla o dva roky později. V rozsudku ve věci *López Ostra* proti Španělsku jistě nebylo poškozené přiznáno 3 884 EUR, ale 4 miliony tehdejších španělských peset, přepočítávaných žalobcem podle směnného kursu v době

vstupu Španělska do eurozóny na cca 24 000 EUR, na druhou stranu se však v tomto rozsudku rovněž uvádí, že výši „nepeněžité škody“ není možné vyčíslit a ESLP to ani nečiní, judikuje souhrnně o požadavku na náhradu škody i odškodnění nemajetkové újmy (řeceno s použitím recentní tuzemské terminologie). V případě rozsudku ve věci Kapa a ostatní proti Polsku stejně tak nebylo stěžovatelům přiznáno soudem prvního stupně uváděných 5 000 EUR, ale 10 000 EUR; z toho však neplyne, že by rozhodnutí ESLP v této věci činilo žalobcovy odškodnění nepřiměřeně nízkým, odškodňuje-li ESLP na druhou stranu stěžovatele ve věci Deés proti Maďarsku (rozsudek ze dne 9. 11. 2010) nikoliv částkou 12 000 EUR, uvedenou soudem prvního stupně, ale 6 000 EUR (tuto nepřesnost žalobce soudu prvního stupně v jinak precizním a podrobném odvolání kupodivu toleruje), nadto nejen za porušení článku 8 Úmluvy (právo na respektování rodinného a soukromého života, obydlí), ale i za porušení článku 6 Úmluvy, ve vztahu k žalobci a na řízení o zrušení předmětné hlukové výjimky jistě nedopadajícího. Pokud pak jde o věc projednávanou Obvodním soudem pro Prahu 1 pod sp. zn. 40 C 81/2011, zde poškozenému přisouzených 600 000 Kč vskutku odpovídá toliko odškodnění nemajetkové újmy, jak žalobce namítá v odvolání, soudem prvního stupně akcentovaná odlišnost skutkových poměrů této věci, přehledně shrnutých i ve veřejně dostupném usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 5. 2025, sp. zn. IV. ÚS 2758/24, je i podle odvolacího soudu zřejmá. Poškozený, vlastník bytu v centru Prahy, z něhož měl výhled mj. na Prašnou bránu, byl opomenut jako účastník řízení stavebním úřadem, pročež mu nemohl prezentovat své námitky proti stavbě hotelu, kterým byl (mj.) tento výhled zakryt, došlo ke snížení pohody bydlení poškozeného, ke snížení tržní hodnoty jeho bytu. Stavební úřad opomenutím stěžovatele „hrubě pochybil“, soudní ochrana přišla pozdě, hotel byl postaven a zkolaudován, tento stav je tedy zcela nevratný. Uvedený zásadní aspekt věci v žalobcově případě chybí, jemu žádná procesní práva upřena nebyla, s jejich využitím dosáhl zrušení nezákonného rozhodnutí, nelze vyloučit pozitivní změnu žalobce sužujících hlukových poměrů (v mezidobí podle jeho vlastních tvrzení zlepšených stavebními zásahy, jde-li o vnitřní prostory domu), v případě situace poškozeného shora je však taková změna bez dalšího vyloučena, pročež mu nezbyvá, než se s nastalým neuspokojivým stavem smířit, zřetelně i s pomocí jemu přiznané satisfakce.

31.S ohledem na vše výše rozvedené je tudíž i podle odvolacího soudu adekvátním odškodněním žalobci nezákonnou hlukovou výjimkou vzniklé nemajetkové újmy částka 150 000 Kč přiznaná mu soudem prvního stupně. Odvolací soud proto potvrdil napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích o věci samé jako věcně správný (§ 219 o. s. ř.), v případě vyhovujícího výroku včetně příslušenství, úroku z prodlení požadovaného, nutno dodat vzhledem k potud absentujícímu odůvodnění napadeného rozsudku, důvodně až po uplynutí šestiměsíční lhůty k plnění běžící od uplatnění nároku u žalované (§ 15 odst. 1 OdpŠk) a v zákonné výši (§ 26 OdpŠk, § 1958 odst. 2 a § 1970 část druhé věty před středníkem o. z., § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.).

32.K závislému výroku o nákladech řízení odvolací soud po jeho přezkumu konstatuje, že soud prvního stupně postupoval při přiznání plných nákladů řízení žalobci správně, jakkoliv bylo namístě tento postup opřít nikoliv o ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř., ale § 142 odst. 3 o. s. ř. (žalobce uspěl jen částečně ve věci, v níž záviselo rozhodnutí o výši plnění na úvaze soudu), za použití (rovněž správně) aplikované vyhlášky č. 177/1996 Sb. však nesprávně určil jejich výši. Žalobce totiž v odvolání případně namítl, že nebylo důvodu nehonorovat rovněž jeho písemná podání ze dne 12. 12. 2019 a ze dne 4. 4. 2023. Obě sice žalobce označil jako „doplnění“ (žaloby, resp. odvolání), s přihlédnutím k jejich obsahu a okamžiku učinění (v kontextu řízení) se nicméně jednalo podle odvolacího soudu o samostatná podání ve věci samé ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) AT, za něž žalobci přísluší odměna advokáta za zastupování podle § 137 odst. 2 o. s. ř., § 6 odst. 1, § 7 a 9 odst. 4 písm. a) AT, ve znění účinném do 31. 12. 2024, ve výši 2 x 3 100 Kč, náhrada hotových výdajů advokáta podle § 13 odst. 4 AT, rovněž ve znění účinném do 31. 12. 2024, ve výši 2 x 300 Kč, a konečně náhrada za daň z přidané hodnoty, jejímž plátcem je společnost [Frank Bold Advokáti, s. r. o.](#), prostřednictvím které vykonává žalobcův zástupce advokacii (jako její společník),

v zákonné sazbě 21%, počítané podle § 137 odst. 3 písm. a) o. s. ř. z obojího, a tedy činící 1 428 Kč. Naopak závěr soudu prvního stupně, že žalobci není možné nahradit náklady vynaložené v řízení o ústavní stížnosti, nelze než sdílet jakožto respektující řešení této otázky nálezovou judikaturou Ústavního soudu, závaznou podle čl. 89 odst. 2 Ústavy pro všechny orgány i osoby (viz náleze ze dne 3. 3. 2020, sp. zn. III. ÚS 2118/19). Celkem tedy výše žalobcových nákladů předchozího řízení činí 147 562,83 Kč (139 334,83 Kč stanovených soudem prvního stupně a k tomu 8 228 Kč dopočtených odvolacím soudem).

33. Odvolací soud proto za použití [§ 220 odst. 1 písm. a\)](#) o. s. ř. změnil napadený rozsudek soudu prvního stupně v nákladovém výroku jen ohledně tam stanovené výše nákladů a ve zbývajícím rozsahu jej v tomto výroku rovněž potvrdil jako věcně správný ([§ 219](#) o. s. ř.).
34. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. *a contrario* v situaci, kdy se v něm plně úspěšná žalovaná, v odvolacím řízení již nebrojivší ani proti základu nároku, ani jeho výši (k tomu srov. přiměřeně důvody usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 4. 2025, sp. zn. I. ÚS 2817/24), práva na náhradu těchto nákladů vzdala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je** v rozsahu potvrzení rozsudku soudu prvního stupně ve výrocih o věci samé **přípustné** dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu prvního stupně rozhodujícího v této věci ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek dle § 237 o. s. ř., tedy jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak; jinak proti tomuto rozsudku **není** dovolání **přípustné**.

Praha 14. ledna 2026

JUDr. Eliška Mrázková v. r.
předsedkyně senátu